

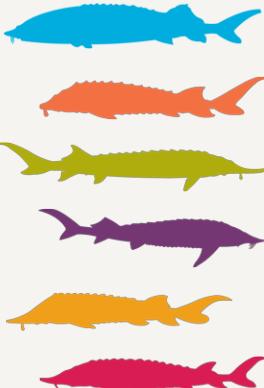

2017

OVAJ PROJEKAT
SE FINANSIRA IZ
EU LIFE PROGRAMA

© SHUTTERSTOCK

ŽIVOT ZA DUNAVSKE JESETRE

6

**VRSTA JESETRI JE
NEKADA NASTANJIVALO
DUNAV**

**JE NAJVEĆI SVETSKI
UVOZNIK KAVIJARA U
PERIODU OD
1998.-2006. GODINE**

Jesetre spadaju u najugroženije vrste riba na svetu, sa svega nekoliko preostalih prirodnih staništa koja im pružaju odgovarajuće uslove za opstanak. U Evropskoj Uniji, jedini region gde se i dalje održiva prirodna populacija jesetri je u donjem toku reke Dunav (nizvodno od hidroelektrane „Đerdap 2“) i u severo-zapadnom delu Crnog mora.

Jesetre su jedna od najstarijih porodica riba i potiču još iz vremena dinosaura. Karakteristične su po svojim izduženim telima, nedostatku krljušti, impozantnoj veličini i dugovečnosti. Neke vrste mogu da porastu i do šest metara u dužinu (prosek je najčešće od dva do tri i po metra) i da žive oko 100 godina. Većina jesetri živi u moru a mreste se u rekama, a žive i hrane se na dnu rečnog korita u rečnim ušćima i zalivima.

O projektu

Projekat „**ŽIVOT za dunavske jesetre**“ se fokusira na zaštitu riba iz porodica jesetri – simbola i blaga reke Dunav. Razlozi za smanjenje populacije jesetri su složeni, ali je najvažniji – **prekomerna eksploatacija** – vezan sa nedostatak informacija i svesti o ugroženosti ove grupe riba. Uprkos strogoj pravnoj zaštiti, **ilegalni ribolov i trgovina mesom i kavijarom** divljih jesetri i dalje ugrožavaju poslednje preživele primerke ovih drevnih riba.

Sedam organizacija iz šest zemalja udružilo je svoje napore kako bi se jesetre u Dunavu bolje zaštitile. zajedno sa alasima i lokalnim zajednicama biće sprovedeno istraživanje u cilju razvijanja drugih izvora prihoda, kako bi se smanjila zavisnost od ranije prestižnog, a sada ilegalnog ribolova jesetri. Institucije odgovorne za sprovodenje zakona biće podržane u izgradnji kapaciteta i unapređenju njihove borbe protiv krivolova, krijumčarenja i ilegalne trgovine. Pored toga, tržišta kavijarom i mesom jesetri biće pažljivo praćena, a svi učesnici u lancu trgovine detaljno informisani o zakonskim odredbama koje regulišu ovu oblast.

Pun naziv projekta:

**Održiva zaštita jesetri donjeg toka Dunava
koz sprečavanje krivolova i ilegalne trgovine**

Zemlje projekta:

Austrija, Bugarska, Nemačka, Rumunija, Srbija i Ukrajina

Trajanje projekta:

oktobar 2016. godine – decembar 2020. godine

Finansiranje:

Projekat se finansira u okviru LIFE programa za životnu sredinu i klimatske akcije Evropske Unije

Partneri:

Projekat koordiniše WWF Austrija uz učešće sledećih partnera:

- Institut za zoološka istraživanja (IZW Leibnitz), Nemačka
- Uprava Rezervata biosfere Delta Dunava, Rumunija
- Svetska organizacija za prirodu, Srbija
- WWF Dunavsko-Karpatski program Bugarska
- WWF Rumunija
- WWF Dunavsko-Karpatski program, Ukrajina

Glavni ciljevi projekta

Osnovni cilj projekta „ŽIVOT za dunavske jesetre“ je zaustavljanje pretnji po krajnje ugrožene jesetarske vrste koje naseljavaju donji tok reke Dunav i severo-zapadni region Crnog mora, a koje su izazvane ilegalnim ribolovom i trgovinom. Projektom želimo da postignemo značajan i merljiv napredak u oporavku populacija jesetri.

Cilj projekta će se postići **unapređenjem sprovođenja zakona i propisa** kroz sledeće aktivnosti:

- Organizovanjem nacionalnih i regionalnih radionica i sastanaka sa ciljem umrežavanja, razmene iskustva, podsticanja efektivne saradnje svih institucija i organizacija odgovornih za sprovođenje propisa koji se odnose na ribolov, akvakulturu i trgovinu jesetrama;
- Diskusije o problemima i rešenjima za poboljšanje sprovođenja zakona i istražnih postupaka;
- Podsticanje jačeg učešća tužilaštva i pravosudnih organa u postupcima sprovođenja zakona i kontrole korišćenja ovih prirodnih resursa;
- Specifične kurseve, obuke, studijske posete, informacione pakete i biltene koji odgovaraju potrebama pojedinačnih organa vlasti i poboljšavaju znanja i praktične veštine zaposlenih u nadležnim institucijama.

Alasi i lokalne zajednice će biti aktivno podržani jer u manjoj ili većoj meri zavise od prirodnih populacija riba koje moraju da se zaštite. Projektne aktivnosti su posebno usmerene na rešavanje problema krivolova jesetri koji je i dalje prisutan, uprkos strogim zakonskim ograničenjima ulova ovih vrsta. To će se postići na sledeći način:

- „Zastupnici jesetri“ će raditi kao posrednici između svih zainteresovanih strana, i podizati svest alasa o potrebi zaštite jesetri i poštovanju zakonskih propisa;
- U saradnji sa alasima i lokalnom zajednicom razviće se poslovni planovi i konkretni modeli poslovanja u cilju osnivanja drugih izvora prihoda kao zamene za ribolov jesetri;
- Uključivanjem alasa, lokalne zajednice i ostalih zainteresovanih strana u procesu razmatranja, donošenja i sprovođenja zakona, poboljšaće se prihvatanje mera kontrole i poštovanje zakonskih odredbi.

U okviru projekta **istražiće se dostupnost legalnih i ilegalnih proizvoda od jesetri na tržištu** i rezultati će biti dostavljeni nadležnim organima, institucijama i zainteresovanim stranama. Krajnji cilj ove aktivnosti je podizanje svesti svih učesnika u lancu trgovine kavijaram i mesom jesetarskim vrstama o zakonskim odredbama koje sprečavaju prisustvo ilegalnih proizvoda na tržištu.

Lokacija i ciljne grupe

Očuvanje i zaštita poslednjih poslednjih primeraka jesetri je od izuzetnog značaja. Velika odgovornost na globalnom nivou ostaje na Rumuniji i Bugarskoj, dvema državama EU sa najnižim prihodima, kao i Srbiji i Ukrajini, jednoj zemlji kandidatu i drugoj – potencijalnom kandidatu za ulazak u EU.

Projekat je usmeren na tri ključne ciljne grupe u Bugarskoj, Rumuniji, Srbiji i Ukrajini:

- Alasi i lokalne zajednice, uključujući mlade;
- Sprovodioce zakona u oblasti ribolova, trgovine i proizvodnje jesetri i kavijara;
- Prodavnice, restorane, ribarnice, koje nude meso ili kavijar jesetri.

Dok je većina projektnih aktivnosti usmerena na potrebe ove tri glavne ciljne grupe, **saradnja sa ostalim zainteresovanim stranama** će se odvijati tokom trajanja celog projekta i obuhvatiće naučnike, upravljače zaštićenih područja, donosioce odluka na nacionalnom, lokalnom i EU nivou, nevladine organizacije, EU i međunarodna tela, kompanije koje se bave uzgojem jesetri i proizvodnjom kavijara, zainteresovanu javnost uključujući i potencijalne potrošače kavijara, kao i stanovnike regiona donjeg toka Dunava i severo-zapadnog Crnog mora koji nisu direktno uključeni u ribolov ali se ipak bave aktivnostima bliskim ovoj oblasti.

Za više informacija:

Vesna Maksimović

koordinatorka projekta
vmaksimovic@wwfadria.org
+381 64 160 51 38

www.danube-sturgeons.org

WWF i projektni partneri zahvaljuju Evropskoj Komisiji na finansijskoj podršci. Sav sadržaj i mišljenja izražena na ovom letku su isključivo stavovi i mišljenja WWF-a i projektnih partnera.

